**Ankenævnet for Forsikring**

904/12

Den 3. december 2012 blev i sag nr. 82.324:

xxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxx xxx

mod

Sampension KP
Livsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har livsforsikring i Sampension KP Livsforsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde dækning ved tab af erhvervsevne.

Selskabet har afvist kravet med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis klagerens erhvervsevne varigt nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

Klageren er født i 1950 og er uddannet tandlæge. Den 31/5 2011 ansøgte hun om udbetaling ved erhvervsevnetab grundet brystkræft og følger efter operation og kemoterapi.

Selskabet afviste ved brev af 12/10 2011 at yde forsikringsdækning.

Klageren er utilfreds med afgørelsen, og efter indsigelse over for selskabet er sagen indbragt for nævnet.

2. 82.324

Klagerens advokat har i brev af 29/3 2012 til nævnet redegjort for sagen og sin stillingtagen således:

> I den pågældende situation arbejdede [klager] i sin tid som tandlæge, og hun havde privatpraktiserende praksis. Hun havde en meget lang arbejdsuge og arbejdede over 60 timer om ugen.
>
> Min klient er nu visiteret til fleksjob til et job på 20 timer, men arbejder aktuelt ikke i fleksjob.
>
> Lønnen er desuden væsentligt reduceret. Den aktuelle indtægt er ledighedsydelse svarende til ca. kr. 14.000 pr. måned.
>
> Såvel arbejdstimer som lønniveau udgør aktuelt under 1/3 af den indsats og indtjening, som min klient havde, inden hun blev syg.
>
> Vedrørende sagens omstændigheder kan jeg oplyse, at min klient i januar 2005 fik konstateret fremskreden brystkræft i begge bryster med metastaser i lymfeknuderne i begge armhuler. Hun måtte afvikle sin tandlægepraksis og holde op med at arbejde som tandlæge samtidig med, at hun var i kraftig kemoterapibehandling fra februar 2005 til september 2005.
>
> I september 2005 fik hun begge bryster og adskillige lymfeknuder i begge armhuler fjernet. Herefter blev hun ordineret tamoxifen-behandling og kontrolbesøg på hospitalet hvert halve år i ti år.
>
> Fra august 2006 til februar 2007 deltog min klient under revalidering i et 30 ugers kursus i grafisk design og webdesign og modtog i den periode revalideringsydelse. Fra februar 2007 indtil december 2007 gik min klient ledig, og i december 2007 blev hun igen sygemeldt indtil 1. april 2008.
>
> Pr. 1. april 2008 blev hun visiteret til fleksjob og modtog herefter ledighedsydelse.
>
> I maj 2008 blev hun ansat i et reklamebureau, hvor hun har været i arbejdsprøvning, og arbejdede 20 timer ugentligt som tegner og webdesigner. Hun havde i dette arbejde en løn på ca. kr. 25.000 pr. måned.
>
> I perioden 1. september 2010 til 1. april 2011 har hun modtaget ledighedsydelse, og pr. 1. april 2011 fik hun bevilget fleksydelse.
>
> Det gøres i sagen gældende, at min klients arbejdsevne er under 1/3. I den forbindelse skal man lægge afgørende vægt på det krævende job, min klient havde, inden hun blev syg, som praktiserende tandlæge, og dette arbejde var rent tidsmæssigt meget krævende, men gav også en ganske høj indtjening.
>
> Aktuelt er indtægten ca. kr. 14.000, og det vil sige under 1/3 af min klients indtægt, før hun blev syg.
>
> Det kan til orientering oplyses, at min klient også har dækning for tab af erhvervsevne ved Nordea Pension, og at denne sag også blev indbragt for Ankenævnet og havde reference nr. 76203. Det kan imidlertid oplyses, at Nordea i juni 2009 valgte at anerkende udbetaling og præmiefritagelse, hvorefter sagen blev returneret af Ankenævnet for Forsikring, da selskabet havde anerkendt, og klagesagen blev derfor henlagt som uafsluttet.

Der vedlægges desuden kopi af lægelige akter, herunder en status af 04.01.2012 fra min klients praktiserende læge, hvor tilstanden beskrives som uændret."

Selskabet har i brev af 26/4 2012 til nævnet bl.a. anført:

"**Sagsfremstilling**
[Klager] blev optaget i pensionsordningen 12. august 1985. Hun fratrådte den pensionsgivende stilling 1. marts 1988. [Klager] fik diagnosen brystkræft i 2005.

[Klager] kunne ikke fortsætte i sit daværende erhverv som tandlæge på grund af følgerne efter kræftoperationen, der bl.a. påvirkede hendes arme og hendes finmotorik i hænderne.

Efter et revalideringsforløb blev [klager] uddannet til web-designer, og hun blev 1. maj 2008 ansat i fleksjob 20 timer ugentligt som web-designer hos ... Arbejdsgiveren har i erklæring modtaget 21. juni 2011 attesteret, at [klager] arbejdede effektivt 20 timer om ugen i sit fleksjob. Hun blev opsagt på grund af krisen 31. august 2010.

[Klager] var nu uden beskæftigelse frem til 1. april 2011, hvor hun overgik til fleksydelse.

[Klager] søgte 31. maj 2011 om udbetaling ved erhvervsevnetab på grund af brystkræft og følger efter operation samt kemoterapi behandling.

Ved brev af 12. oktober 2011 meddelte Sampension afslag på dækning ved erhvervsevnetab på grund af, at [klager] ikke opfyldte de helbredsmæssige kriterier, idet hun ved kontrol i juni 2010 var erklæret rask efter sin kræftsygdom og var fuldstændig velbefindende.

[Klager] anmodede om genoptagelse af sin sag ved brev af 1. februar 2012 udarbejdet af advokat …, der blandt andet påpegede, at [klager] havde haft en lønnedgang fra ca. 500.000 kroner årligt som selvstændig tandlæge til 14.685 kroner månedligt i ledighedsydelse. Henvendelsen var vedlagt en erklæring fra læge … dateret 4. januar 2012, der beskrev [klagers] helbredstilstand som uforandret siden 2009. Der var således ikke fremkommet oplysninger, der kunne indikere, at [klager] ikke fortsat ville kunne klare et fleksjob på 20 timer.

Sampension fastholdt på den baggrund afslaget på dækning ved erhvervsevnetab ved brev af 13. februar 2012.

**Selskabets stillingtagen til klagen, jf. vedtægter for Ankenævnet for Forsikring, § 7, stk. 1.**
**Sammenfattende gør Sampension gældende:**
Advokat … har til sagen oplyst, at [klager] forinden sin kræftsygdom præsterede gennemsnitligt 60 timers arbejde om ugen som selvstændig tandlæge. Det bestrider vi ikke.

Ved vurderingen af [klagers] erhvervsevnetab er det imidlertid ikke relevant at se på hendes hidtidige arbejde som selvstændig tandlæge. I henhold til pensionsregulativets § 5 B skal vurderingen af erhvervsevnetabets størrelse således foretages på grundlag af erhvervsevnen i ethvert erhverv.

- [Klager] var i perioden maj 2008 - august 2010 ansat i fleksjob, og hendes effektive arbejdstid udgjorde 20 timer om ugen.
- [Klager] var således i stand til at udnytte en faktisk erhvervsevne på mere end 1/3 i sit fleksjob, frem til hun blev opsagt.
- [Klager] fratrådte ikke sit fleksjob på grund af helbredsmæssige forhold.

- Der er ifølge de lægelige akter i sagen ikke indtrådt nogen væsentlig helbredsmæssig forværring efter [klagers] fratrædelse. Læge … har således 4. januar 2012 vurderet, at helbredstilstanden har været den samme i år 2010 og i år 2011.
- Det må på den baggrund antages, at [klager] fortsat ville kunne udnytte en resterhvervsevne på mere end 1/3, såfremt hun ikke var fratrådt.
- Derfor har [klager] ikke dokumenteret en varig nedsættelse af erhvervsevnen med 2/3 indenfor ethvert erhverv.
-

På den baggrund kan klagen ikke tages til følge."

Af klagerens ressourceprofil fremgår bl.a.:

"**Helbredsmæssige forhold**
**…**
**Helbred**
**Dato:**
KLADDE 09/04/08

**Beskrivelse:**
Lægekonsulent … skriver:

Der foreligger generel helbredsattest fra egen læge.

57-årig kvinde som i 2004 er blevet behandlet for dobbeltsidig brystkræft med fjernelse af brystet på begge sider. Klienten gennemgik et efterforløb med kemoterapi. I efterforløbet behandlingskrævende depression.

Har ikke kunne genoptage sit arbejde som tandlæge på grund af ømhed ved fysisk belastning af overarmene. Det kan ligeledes knibe med finmotorikken i hænderne.

Har siden været kronisk træt, formodentlig en følge efter kemoterapien.

Er revalideret til grafisk tekniker. Hendes virke i denne funktion begrænses dog af udtrætning og hun tåler ikke stress.

Konklusion

57-årig kvinde som har belastningssymptomer fra begge arme efter operativ fjernelse af begge bryster. Dette medfører, at hun ikke kan fungere i sit arbejde som tandlæge. Er nu revalideret og kan fungere i tidsmæssig begrænsning som grafisk tegner. Der er grundlag for at yde hjælp til funktion i en begrænset arbejdstid.
…
**Samlet vurdering**
…
**Dato:**
KLADDE 09/04/08

**Beskrivelse:**
Det er min vurdering, at [klager] har nogle gode ressourcer. [Klager] har tidligere haft fast tilknytning til arbejdsmarkedet, hun har taget to uddannelser. [Klager] har gode sociale kompetencer, som hun kan bruge på arbejdsmarkedet.
[Klager] har gode omstillingsevner og tog en ny uddannelse da hun var 56 år.

[Klager] har et ønske om at bevare tilknytning til arbejdsmarkedet.

[Klagers] helbred er en væsentlig barriere ift. arbejdsmarkedet. Efter et længere og alvorligt sygdomsforløb lider hun forsat af kronisk træthed, smerter i armene samt at hun ikke tåler stress.

Arbejdsprøvning har vist, at [klager] kan klare 20 timer. Hun løser sine opgaver godt og trives på arbejdspladsen."

I erklæring af 17/2 2009 fra klagerens egen læge hedder det bl.a.:

"[Klager] har været alvorligt syg med påvisning af dobbeltsidig brystkræft i december 2004. I efterforløbet depression grundet formentlig håbløs situation som tandlæge, hvor hun var fuldstændig udbrændt og havende en del somatiske symptomer.
I dette efterforløb og også gældende i perioden fra 1. aug. 2006 til 10. marts 2008 har [klager] langsomt, men sikkert fået det klart bedre. Der er ikke tegn på tilbagefald af canceren, men der er vedvarende følger efter efterbehandlingen og efter nedslidning fra arbejdet som tandlæge.

Er ude af stand til at påtage sig hårdt fysisk arbejde og arbejde med belastning af armene er ikke muligt. Der er mange følger af svaghed og smerter i armene, som eftervirkninger af kemoterapi.
Udtrættes også både fysisk og til dels psykisk og gennem diverse arbejdstest har man fundet frem til en arbejdsuge på 20 timer som det maksimalt opnåelige.
Det har også været gældende i den ovennævnte periode.

[Klager] har kun kunnet gennemføre kurset, fordi der har været mulighed for at gå til og fra og hvile sig i tilstødende lokaler.
Har så selv forsøgt at indhente det forsømte i weekender og på andre tidspunkter.
Således er der bestemt tale om nedsat arbejdsevne til 20 t/uge i lighed med det, der er aktuelt.
Således har de vedvarende og stationære gener også i nævnte periode haft afgørende betydning for [klager]. Hvis der ikke havde været mulighed for at pausere, havde hun ikke kunnet gennemføre kurset."

Fra den 1/5 2008 til den 31/8 2010 var klageren ansat i et fleksjob som grafisk designer med 2/3 kommunalt løntilskud og en aftalt arbejdstid på 20 timer om ugen.

Af journaloversigt fra de kommunale myndigheder fremgår bl.a.:

| "**Dato** | **Sagsbehandler:** | **Sagstype:** | **Journaltype:** |
|---|---|---|---|
| | … | Fleksjob | Opfølgning |

08-10-2009
**Afholdt samtale**

Dags dato foretaget opfølgning på fleksjob i henhold til aktivlovens § 10.3 vedr. [klagers] ansættelsesforhold hos ... Der henvises til spørgeskema - opfølgning på fleksjob - se sagen. Jobbet er det samme som aftalt ved sidste møde og arbejdsopgaverne løses meget tilfredsstillende. Arbejdsevnen er uforandret og der tages de skånehensyn, som bevillingen foreskri-

ver. Der har ikke været helbredsmæssige problemer som følge af arbejdet og heller ikke sygdom ud over det forventede.

**Vurdering:**
Med baggrund i ovenstående vurderes det, at betingelserne for fleksjob fortsat er til stede og at tilskudsprocenter fortsat modsvarer graden af den nedsatte arbejdsevne.
…

| **Dato** | **Sagsbehandler:** | **Sagstype:** | **Journaltype:** |
|---|---|---|---|
| | … | Fleksjob | Stop af ydelsen |

01-09-2010
**Stop af sag**

Der er truffet afgørelse om at stoppe sagen den 01-09-2010.

Begrundelse: Borgeren er opsagt fra sin ansættelse grundet krisen."

I journalnotat af 29/6 2010 hedder det bl.a.:

"Pt. kommer til kontrol 5. år og 12. måned.
Har været i Arimidexbehandling, er fuldstændig velbefindende, ingen organklager. Er dog ked af at have mistet sit job.
Objektiv undersøgelse - standard
Findes pt. klinisk recidivfri d.d."

Af erklæring af 4/1 2012 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"Kort resume af [klagers] sygehistorie fra 2004, hvor jeg så hende 1. gang:
Mødte op kort før jul og viste sig for det første at være særdeles træt, men også svært deprimeret og blev straks sat i behandling herfor. Allerede jan. 2005 blev der konstateret brystkræft i begge bryster. I ve. bryst var der indvækst i brystmuskulaturen. Modtog da psykologisk hjælp fra Tandlægeforeningens tilknyttede psykolog og efter operation startet med kemoterapi hver 3. uge fra marts s.å.
I 2005 ophørt med Cipralex pga. bivirkninger.
Fik ved operationen fjernet samtlige lymfeknuder i begge armhuler og har siden haft store problemer med følger herefter i begge arme.
Har gået til intensiv genoptræning efterfølgende.
Armene kan ikke bruges meget før at de hæver op, smerter og der udvikles svær træthed.
Fik derfor bevilliget revalidering af … kommune i 2006, men var ikke i stand til at arbejde som tandlæge længere. Blev revalideret som web-designer på revalideringsydelse startende 14.08.06.
Blev her erklæret rask fra sin kræft, omend der jo stadig er recidivrisiko. Var i fortsat kemokur med Tamoxifen og er det stadig.
Kunne efter uddannelsen ikke klare at have egen virksomhed som web-designer, der var ikke kræfter til det, og for mange smerter i armene. Blev i 2008 visiteret til flex-job og var i arbejdsprøvning som web-designer på reklamebureau ...
Blev op til dette vurderet at have varige og væsentlige begrænsninger i arbejdsevne og fik derfor tilkendt flex-job status.
Startede 08.01.09. 20 timers flex-job om ugen med særlige skåneforbehold (skulle hvile sig, hvis træthed og smerter i armene indfandt sig).
I 2010 blev hun opsagt pr. 31.08.2010 i sit flex-job pga. krisen.

7. 82.324

Helbredstilstanden var den samme som året før, og var nu arbejdsløs som flex-jobber og modtog ledighedsydelse Dette fortsatte frem til 01.04.2011 og fra da af flex-ydelse (efterløn for flex-jobber).
Fremdeles er helbredstilstanden den samme.
Kan klare meget lidt arbejde med armene, før de udtrættes og der kommer stærke smerter, rysten og manglende evne til præcisionsarbejde.
Alt i alt forventes ikke bedring i helbredstilstanden fremadrettet.
Må leve med den kroniske sygdom som denne brystcancerform vil være også fremadrettet og vil fremover fortsat kunne forvente at have problemerne fra begge arme."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**B. Udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab**

***Betingelser for udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab***
Medarbejderen opnår ret til udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, når

- den generelle erhvervsevne* er varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, og
- erhvervsevnen i forsikringstiden er nedsat af helbredsmæssige årsager på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, som ikke er fremkaldt med forsæt, og
- medarbejderen er fratrådt sin stilling, og
- lønudbetaling er ophørt.

*) Ved den generelle erhvervsevne forstås erhvervsevnen i ethvert erhverv.

For at opnå og fastholde retten til udbetaling/præmiefritagelse må medarbejderen efter fratrædelse ikke have større arbejdsindtægt end 1/3 af den løn, medarbejderen tjente, før erhvervsevnen blev nedsat. Indtægt fra ansættelse i fleksjob, skånejob eller lignende indgår på lige fod med lønindtægt. Endvidere må medarbejderens arbejdstid efter fratrædelse som udgangspunkt heller ikke udgøre mere end 1/3 af arbejdstiden, før erhvervsevnen blev nedsat."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder de lægelige og kommunale akter, finder nævnet, at klageren ikke har godtgjort, at hendes generelle erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde dækning ved tab af erhvervsevne som sket.

8. 82.324

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

---

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand